

VIITORUL ROL

DANA COMNEA

Dana Comnea aparține unei generații de actori a cărei tinerețe a dat teatrului românesc strălucire și a cărei maturitate îi conferă vigoare și profunzime : celebra promoție 1955 a Institutului de teatru, din care face parte, numără nume ca : Mircea Albulescu, George Constantin, Gh. Cozorici, Silvia Popovici, Const. Rautechi, Victor Rebengiuc, Silviu Stănculescu, Sanda Toma... Este generația al cărei destin se leagă și de întemeierea unor ansambluri, a unor noi instituții teatrale. Dana Comnea își face debutul în echipa formată de regretatul regizor Crin Teodorescu — alături de Gina Patrichi, Ștefan Bănică, Mihai Pălădescu, Matei Alexandru — pe scena proaspăt inaugurată la Galați. Debut de bun augur : tinăra interprete atrage atenția și prețuirea și este cooptată, din 1957, în colectivul Teatrului Giulești.

În cele două decenii de teatru, actrița și-a configurat, discret, dar cu tenacitate, propriul ei univers dramatic. Fragilă, delicată, de o tulburătoare feminitate, ea izbuteste un lucru destul de rar : se topește în personaje, li se

identifică (Mona din *Steaua fără nume* de Mihail Sebastian e exemplul cel mai frapant), pentru a se elibera de amintirea lor, ca să-și păstreze intactă prospețimea în elipa cind „intră” în alte personaje. Fie că sînt grave, patetice, pure (Margareta — *Gaițele* de Al. Kirilescu ; Livia — *Ninge la Ecuator* de Dorel Dorian ; Rachel — *Vassa Jeleznova* de Maxim Gorki ; Cecilia — *Romagnola* de Luigi Squarzina ; Mara — *Simbătă la Veritas* de M. R. Iacoban), fie că sînt naive, prostute, superficiale, frivole (Regina Anne — *Paharul cu apă* de Eugène Scibé ; Baroana — *Pălăria florentină* de Labiche ; Contesa — *Nunta lui Figaro* de Beaumarchais), eroinele Danei Comnea poartă insesizabil, intangibil, un fel de platoșă care le desparte de lumea înconjurătoare, le protejează, dar le și însingurează...

S-a avîntat, deasemenea, cu real curaj, în descoperirea, pe cont propriu, a unui mod de a face teatru-poezie. Recitalul ei cu *Sonata clarului de lună* de Iannis Ritsos i-a adus un premiu și a marcat o dată. Actrița recită ori de cîte ori i se ivește ocazia, pe scenă, la radio, la televiziune. Cîteodată, rareori, ocazia dăruie ceva mai mult : așa a fost, anul trecut, spectacolul după *Antologia orăscului Spoon River* de Edgar Lee Masters. Epitafurile rostite de ea, încercate de o extraordinară acuitate a sentimentelor, aveau bogăția și complexitatea unor mari roluri de dramă.

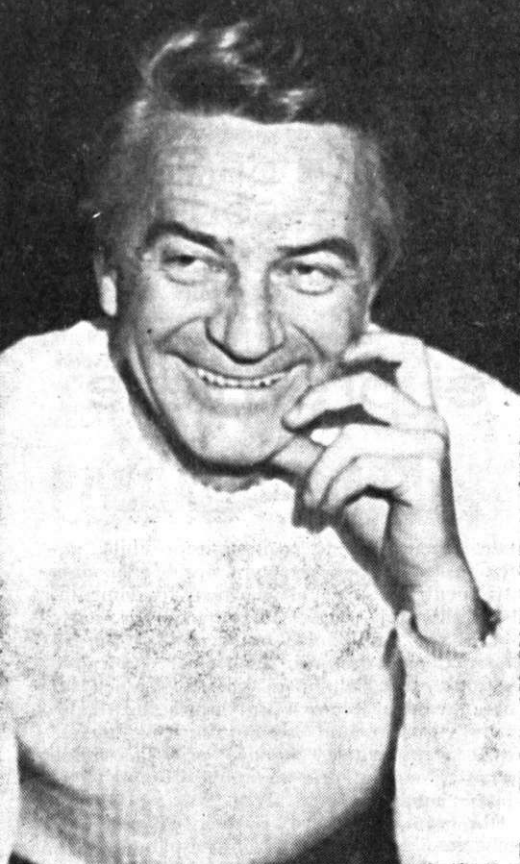
Cu filmul, relația ei are ceva ambiguu : regizorii i-au sesizat magnetismul și au distribuit-o (începînd încă de la *Alarmă în munți* și *Viața nu iartă*, apoi, în *Anotimpurile*, *Merii sălbatici*, *Puterea și Adevărul*, *Muntele ascuns*, *Parașutiștii*), totuși nu au reușit pe deplin să pună în valoare această calitate a prezenței ; ceva se împiedică, probabil, în stratul opac, neutru, al tehnicii. La televiziune, în schimb, cine știe de ce, „bariera” pare să nu existe.

În premiera pe țară cu *Regele Ioan* de Dürrenmatt, după Shakespeare, în regia Letiției Popa, la Teatrul Giulești, Dana Comnea o va interpreta pe Constance.

„Constance, eroina mea din *Regele Ioan*, are, în primul rînd, dorința de putere, aceeași care-i macină aproape pe toți eroii dramelor istorice shakespeareene. Constance duptă pentru fiul ei, Arthur — deci, pentru un copil ; ambiția aceasta pune în mișcare două regate, al Franței și al Angliei, provoacă un război în care mor mii și mii de oameni.

Este un personaj dur, care nu urmărește decît un singur scop în viață, o fanatică, lipsită de abilitate socială și politică, un caracter ferm, dar, în același timp, egoist : deși merge drept pe drumul ei, moare într-un joc murdar, ca o fiară prinsă în cursă.

Pentru mine, ca actriță, e interesant să joc asemenea stări excepționale, de dezlănțuire pasională. E prima dată în cariera mea cînd îmi lînesc un rol care mi-ar putea deschide porțile spre tragedia antică“.

VIITORUL ROL

ȘTEFAN TAPALAGĂ

Maestru emerit al sportului, campion național la floretă, Ștefan Tapalagă a absolvit în 1961 Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică „I. L. Caragiale”, ca elev al profesorilor Ion Finteșteanu și Sanda Manu. „Startul” pe scenă l-a luat cu Figaro din *Nunta lui Figaro* de Beaumarchais, la Teatrul din Pitești, rol lucrat concomitent cu cel al avocatului Jackson (creat la premieră de Ion Lucian), la Teatrul de Comedie, alături de Radu Beligan, în *Celebru 702* de Al. Mirodan.

Încă din anul I de studenție, numele lui Ștefan Tapalagă a devenit cunoscut marelui public, datorită celei de-a șaptea arte. Primul său film: *Alo, ați greșit numărul!* Au urmat, de-a lungul anilor, *Nu vreau să mă însor*, *Pași spre lună*, *Vin cicliștii*, *Muntele ascuns*, *Cereul magic*, *Mușchetarul român*, *Elixirul tinereții* etc.

În teatru, Ștefan Tapalagă face parte din categoria marilor creatori ai așa-ziselor

luri „mici”, ale personajelor care alcătuiesc viața „planului doi”; prezența lui scenică e radiantă, comunicarea cu publicul, vibrantă. Mereu tânăr și proaspăt, plin de farmec și dezinvoltură, emanând vitalitate, apariția lui în orice spectacol transmite plăcerea pură a teatrului ca joc și ca sărbătoare. În decrepitul Eneas din *Troilus și Cresida* de Shakespeare sau în pasionatul Pascalide din *Opinia publică* de Aurel Baranga, în îndrăcitul Calimaco din *Mandragora* de Machiavelli sau în visătorul entuziast Nic-Nic din piesa cu același titlu, de A. Bursan și Gh. Panco, în insul desprins de realitate Randall Utterword din *Casa inimilor sfărimate* de B. Shaw sau în tânărul optimist Bobby II din *Insula* lui Mihail Sebastian, Ștefan Tapalagă a trecut mereu rampa, alături, într-un dozaj de el știut, spontaneitatea și rafinamentul. A abordat și genul musical, cu *Cele două orfelene* sau *Frumoasa duminică de septembrie* (Teatrul „C. I. Nottara”); totodată, e o prezență familiară a emisiunilor de teatru și de divertisment la Televiziune.

Zăpăcitul de Molière, în premieră pe țară, adaptat ca musical, îi va prileji actorului un rol parcă predestinat, căruia i se dedică cu pasiune.

„Este cel mai dificil rol, după Dudard din *Rinocerii*: totodată, este rolul de cea mai mare întindere pe care-l abordez, dându-mi posibilitatea, cred, să «arăt» tot ce pot. Partenerii mei spun că nu au întâlnit rol care să servească atât de bine un actor pe genul meu. Mascarillo din *Zăpăcitul* (*L'Étourdi*) de Molière este *servitorul*, eternul valet comic, luminat din multiple unghiuri, în raporturi complicate cu toate personajele piesei, pentru a-și sluji stăpînul, un zăpăcit incurabil. Acest stăpîn va fi Vladimir Găitan, care se aruncă pentru prima oară, fără colac de salvare, în valurile comediei, în compania unui strălucit mănunchi de «înotători».

În cadrul scenic original, propus de Ion Popescu-Udriște, pe inspirata muzică a lui Paul Urmuzescu, într-o concepție, cred, inedită (pentru prima oară, țin piept cu greu fanteziei debordante a regiei), într-o distribuție care numără 26 de actori, nu-mi rămîne decît să depășesc emoția firească. Urați-mi succes!

Pînă la premieră, însă, cînd sper că lumina rampei nu va fi difuză, ci strălucitoare, trebuie să recunosc că m-am lovit de foarte multe piedici, pe care, cu ajutorul colegului meu Ion Lucian, traducătorul, adaptatorul și regizorul piesei, le-am trecut și încă le trec. Mă bucur și de sprijinul acestui minunat colectiv care e echipa Teatrului de Comedie, întotdeauna gata să facă totul pentru succesul unui coleg și al teatrului nostru. La rîndul meu, încerc să sprijin echipa, prin elaborarea partiturii de mișcare a spectacolului”.